

— प्रति 1) *stehen, dastehen*: प्रति श्रेण स्थात् RV. 2,13,7. पञ्चाम् AV. 5,30,13. ध्रुवा 3,12,2. ऊर्ध्वः 4,12,6. 14,9. प्रति तिष्ठ शरीरैः bleibe 2,34,5. 6,123,4. अस्मिंस्तोके TBr. 1,1,4,7. पत्राङ्कतिः प्रत्यतिष्ठत् TS. 3,5,3. Kräuter 5,1,2,1. 2,3,6. 5,5. 6,3,2,5. सुवर्गेषु लोकेषु TBr. 1, 2,3,1. गृहेषु Cat. Br. 1,9,2,18. Gobh. 4,10,2. सत्सु sich befinden unter so v. a. verkehren mit R. Gorr. 2,79,11. — 2) *stillstehen, von untergehenden Gestirnen* MBh. 3,11850. 17330. fg. तत्रैव प्रतितिष्ठति पुनरत्रोदयति च 11855. 14,781. यावत्सूर्य उदेति स्म यावच्च प्रतितिष्ठति Bhāg. P. 9,6,37 aufhören: यतः प्रवर्तते तच्च यत्र च प्रतितिष्ठति MBh. 14,612. उद्गात्कथकोधुम् प्रत्यष्टात्कठकलापम् P. 2,4,3. Schol. — 3) *gegründet sein —, beruhen auf, in, Bestand haben; festen Fuss fassen, gedeihen*: श्रेणधोषु RV. 10,16,3. AV. 8,9,19. VS. 20,10. TS. 1,6,11,1. TBr. 2,1,2,8. Ait. Br. 1,5,11. 4,25. राष्ट्रैः Kauç. 98. Kūṇḍ. Up. 4,16, 5. Kenop. 34. Taitt. Up. 3,6. संतानश्चैव पिण्डश्च प्रतिस्थास्यत्यसंशयम् MBh. 1,6190. अनास्तिक्यं प्रतितिष्ठते लोके अस्मिन् 7759. यथा पुत्रस्तव लोके प्रतितिष्ठते साधु 3,224. इदं हि चरितं लोके प्रतिस्थास्यति शाश्वतम् R. 2,60,21. Spr. (II) 3715. 6539. — 4) *Jmd (acc.) widerstehen*: परान्युधि MBh. 7,1072. कथमस्मद्विधैः शक्यं प्रतिष्ठान् रणाजिरे Hariv. 5896. — 5) *sich verbreiten über (acc.)*: एवं रात्रकुलादितं पृथिवीं प्रतितिष्ठति Spr. (II) 5166. — 6) *partic. °ष्ठित a) stehend*: एकपादं auf einem Fusse R. 1,63,23. वेद्यामस्याम् 73,15. पीठं Rāśa-Tar. 3,239. der seinen Platz eingenommen hat (auf dem Wagen) MBh. 3,1731. बलधेरूपकण्ठप्रतिष्ठितं नगरम् gelegen Kathās. 25,35. Pañāt. ed. orn. 3,8. seinen Sitz habend —, sich befindend —, enthalten in (loc.): येनौ रेतः Cat. Br. 1, 9,2,11. Taitt. Up. 3,6. उरसि शब्दः Lit. 6,10,18. M. 11,265. Bhāg. 3, 15. MBh. 1,4003. 2,1393. fg. Hariv. 10802. Spr. (II) 530. 1319. v. l. (सु०). 6299. Varāh. Brh. S. 53, 69. Verz. d. Oxf. H. 65, a, 16. Weber, Rāmāt. Up. 344. Burnouf, Intr. 46. अस्या देव्या मनस्तस्मिंस्तस्य चास्यां प्रतिष्ठितम् so v. a. gerichtet auf R. 5,19,18. verharrend in: सत्यधर्मे R. 1, 33,11. पितृवचने 2,106,31. stehend in einem Amte (loc.): देवानामाधिपत्ये MBh. 13,287. — b) *stillstehend so v. a. sein Ende erreichend*: कूल तूत्र आरब्धो लङ्काकूले प्रतिष्ठितः R. 5,93,41. अ० so v. a. unbegrenzt Bhāg. P. 3,10,11. — c) *feststehend, seinen Halt habend an, beruhend auf, in*: Pflanzen TS. 6,3,2,5. शयन (सु०) MBh. 4,697. एकादश सरूपाणि योन्नानां समुच्छ्रितम् । अथो भूमेः सरूपाण्यु तावत्स्वेव प्रतिष्ठितम् (पर्वतम्) so v. a. wurzelnd 1,1114. स्कम्भे AV. 10,7,30. विशि राज्ञा VS. 20,9,34,5. AV. 10,7,1,22. प्राणे सर्वम् 14,4,15. 17,1,19. यज्ञे लोकाः AV. Pañāt. 4,105. नाभावराः Spr. (II) 579. राज्ये Ragh. 4,2. प्रकृतिषु 8, 10. नारी पुत्रपौत्रप्रतिष्ठिता Spr. (II) 724. प्रज्ञा Bhāg. 2,58. धर्म MBh. 1, 6177. क्रियाः Bhāg. P. 3,20,51. feststehend so v. a. begründet, bewiesen M. 8,164. पाणिग्रहणिका मन्त्राः कन्यास्वेव ऋतुगोचरः —, geltend für 226. त्वयि वंशः beruhend auf MBh. 3,16836. धर्मे सत्यम् R. 2,21,40. सत्ये लोकः 109,10. 3,61,28. Kām. Nitis. 12,33. Spr. (II) 7465. Varāh. Brh. S. 48,52. Mār. P. 29,6. वर्षापादं ० प्रतिष्ठितमात्रेण तव मुहूर्ता der festen Fuss gefasst hat Mār. 175,3. वसुधा feststehend so v. a. von Feinden nicht beunruhigt Hariv. 5753. तस्माच्च प्रतिष्ठितो ऽसि प्रजया च प्रमुग्धः so v. a. gedeihend Kūṇḍ. Up. 5,17,1. सु० dem es gut ergeht R. Gorr. 2, 101,6. अ० nicht feststehend u. s. w. TBr. 1,8,10,1. Ait. Br. 1,1. Cat.

VII. Theil.

Br. 1,1,4,18. 6,2,18. 2,1,4,26. 3,1,4,10. 7,4,4,12 u. s. w. — d) *erfahren in*: सूतवे MBh. 3,2901. — e) *übergegangen auf (loc.)*: (विलकिलाशब्दः) मुहूर्तमसरीने भूततो भूमौ प्रतिष्ठितः Hariv. 6813. नाकपृष्ठं (यशस्) Çāk. 98,9, v. l. — f) *सु० ein schönes Gestell d. i. Füsse habend* (vgl. प्रतिष्ठा): ein Weib R. 5,18,25. — g) *unternommen*: तन्मया युक्तमेतत्स्वार्थाय प्रतिष्ठितम् Pañāt. 86,20. besser अनुष्ठित ed. Bomb. — Vgl. प्रतिष्ठ fg., °ष्ठान्, °ष्ठान, °ष्ठि fg., सुप्रतिष्ठित. — caus. 1) *hinstellen, hinsetzen, einbringen in*: येनौ रेतः Cat. Br. 1,9,2,11. 8, 7,2,6. प्रतिष्ठायाम् Ait. Br. 2,6. चमसम् 8,17. शिलासु Āçv. Gṛhu. 2,9,3. अश्वानम् 1,7,3. अग्निम् 3,1. Weber, Kṛṣṇaś. 309. 290. पदौ भूमौ Çāk. Çr. 17,16,5. प्रुचो देशे स्थिरमासनम् Bhāg. 6,11. Bhāg. P. 3,28,8. दक्षिणं ज्ञानमण्डलं पृथिव्याम् Sādh. P. 4,3,6. aufstellen (ein Götterbild) Kathās. 25,128 (सुप्रतिष्ठापित). 73,326. Rāśa-Tar. 1,343. 4,6,5,38. Verz. d. Oxf. H. 32, a, 8. — 2) *hinführen —, bringen auf*: त्वो समे पथि MBh. 5,6049. — 3) *einsetzen in*: पूर्णं राज्ये MBh. 7,2301. 13,563. Hariv. 14339. R. 4,33,18. 33,8. Daçak. 93,16. — 4) *Jmd Etwas vorsetzen, darbringen, übergeben*: अन्वष्टकं पितृभ्यः Āçv. Gṛhu. 2,3,10. ज्ञाननिष्ठेषु काव्यानि M. 3,135. पात्रे धनम् Spr. (II) 3002. पर्यङ्कं त्वयि R. 2,32,9. तस्मिन्नाज्ञशब्दम् Ragh. 18,2. — 5) *Bestand geben, stützen auf*: पप्रून् TS. 3,4,2,2. प्रज्ञाः TBr. 1,6,8,1. Maitrāj. 2,3,4,6,21. कुलम् MBh. 13,5079. Hariv. 12401. द्विपदि चतुष्पदः TBr. 2,1,2,9. यज्ञे यज्ञम् 6,6,2,3. Ait. 3,50. Cat. Br. 11,2,2,1. — 6) *entgegenhalten*: वदन्म् R. 5,56,24. — Vgl. प्रतिष्ठायाम् fg. (प्रतिष्ठायाम् auch Pañāt. Br. 13,4,11).

— अनुप्रति *bestehen —, festen Fuss fassen —, gedeihen nach (acc.)*: श्रेणधीः प्रतितिष्ठन्तीः पशवो ऽनु प्रति तिष्ठन्ति TS. 5,1,2,1. 2,3,6. Kūṇḍ. Up. 4,16,5. — desid. *festen Füssen fassen —, gedeihen wollen nach*: प्रतितिष्ठन्तं तानुप्रतिष्ठामसम् Gobh. 4,6,10.

— संप्रति *sich wenden an (loc.)*: येषु °ष्ठिषुः कुरवः पीडिताः पौः MBh. 5,2302. — partic. °ष्ठित 1) *bestehend, vorhanden* Verz. d. Oxf. H. 40,6,30. — 2) *feststehend, begründet*: वंश Hariv. 11520. seinen Halt findend in, beruhend auf (loc.) Praçnop. 4,1. Çvetāçv. Up. 1,1. देवे पुरुषकारे च लोको ऽयम् MBh. 1,4778. 8359. — Vgl. संप्रतिष्ठा. — caus. 1) *einsperren, einschliessen*: die Kühe MBh. 4,1506. concentriren in (loc.): आत्मनि सर्वेन्द्रियाणि Kūṇḍ. Up. 8,15. — 2) *fest machen, Bestand geben* MBh. 7,2247. मर्दनाम् so v. a. einführen Bhāg. P. 11,27,50.

— वि med. P. 1,3,22. Vop. 23,8. 1) *auseinanderstehen, — sich bewegen; sich verbreiten, — zerstreuen in, über (acc.)*: पृथालोके वि तिष्ठधम् AV. 11,9,26. RV. 1,38,4. 63,8 (act.). वि यदस्याद्वातंचोदितः Feuer 141,7. 2,4,7. 38,5. 8,49,14. शोचन्तो अस्य तत्तत्रो व्यस्थिरन् 9, 83,2. दृप्ताः 80,8. भानवो अत्तरिन्ता व्यस्थिः 7,73,3. 8,7,8. संवरणात् 7,3, 2. 91,3. विन्तु 104,18. 9,110,9. ये भूयांसो दिशो रुद्रा विवस्थिरे VS. 16, 63. 34,32. यावत्सप्त सिन्धवो वितस्थिरे 38,26. AV. 9,15,19. — 2) *sich trennen, — entfernen —, getrennt werden von (instr.)*: प्रजया प्रमुग्धः TBr. 2,1,2,10. TS. 2,5,2,5. पराञ्चः पशवो वितिष्ठन्ते 5,2,5,4. उपस्थात् AV. 14,2,25. — 3) *stehen*: पृथिवी RV. 1,72,9. एकपादेन MBh. 13,1913. तोरणेषु u. s. w. R. 5,52,6. stehen bleiben MBh. 1,2171. R. 2,83,21. Stand halten, nicht weichen: संपुगे MBh. 6,4736. न तस्य पुद्गे व्यतिष्ठत् Hariv.

83